- 1 -03- 2012

15A 75/2011-107

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu,** IČ 67010041, se sídlem Cejl 48/50, Brno, proti **žalovanému: Krajský úřad Ústeckého kraje,** se sídlem Velká Hradební č.p. 3118/48, Ústí nad Labem, za účasti **osob zúčastněných na řízení: 1. Společnost ochránců životního prostředí**, IČ 71201122, se sídlem Nerudova 34, Litoměřice, **2. Občanské sdružení Konipas**, IČ 26988224, se sídlem Němčí 2, Malečov, **3. Pozemkový fond České republiky**, IČ 45797072, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, a **4. Ředitelství silnic a dálnic ČR**, IČ 65993390, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, **v řízení o žalobě, kterou se žalobce domáhal deklarování, že stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zák. č. 244/1992 Sb., ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o. je nezákonné, zrušení výroků A i B rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 20.6.2011, č.j. výst. 3476-100/2011, 12-100/2011/OST/ves, e.č. 20061/2001, MULO 667/2011, a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18.10.2011, č.j. 367/UPS/2011-11, JID 190582/2011/KÚÚK,**

takto:

I. Ve vztahu k návrhu na deklarování, že stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zák. č. 244/1992 Sb., ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., je nezákonné, se **žaloba odmítá**.

II. Ve vztahu k návrhu na zrušení výroku B rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 20.6.2011, č.j. výst. 3476-100/2011, 12-100/2011/OST/ves, e.č. 20061/2001, MULO 667/2011, se **žaloba odmítá**.

III. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 18.10.2011, č.j. 367/UPS/2011-11, JID 190582/2011/KÚÚK, a výrok A rozhodnutí Městského úřadu Lovosice,

odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 20.6.2011, č.j. výst. 3476-100/2011, 12-100/2011/OST/ves, e.č. 20061/2001, MULO 667/2011 se **zrušují pro vadu řízení** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 3 053,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18.10.2011, č.j. 367/UPS/2011-11, JID 190582/2011/KÚÚK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti výroku A rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování ze dne, 20.6.2011, č.j. výst. 3476-100/2011, 12-100/2011/OST/ves, e.č. 20061/2001, MULO 667/2011, kterým bylo postupem podle zák. č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, rozhodnuto podle § 79 a 92 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon") a ust. § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření, o umístění stavby: Dálnice D8, dílčí část stavby 0805 Lovosice – Řehlovice, stavba A 101 – Hlavní trasa km 50,500 – 50,600 a stavba A 151 – Polní cesta pod Lovošem, na st. pozemcích č. 62/1 a 62/2 k.ú. Vchynice a pozemcích p.č. 230/3, 230/5, 405/4, 2204/19, 2204/20, 2205/1, 2205/2, 2205/3, 2205/4, 2205/5, 2205/6, 2205/7, 2205/8, 2205/9, 2205/10, 2205/11, 2205/12, 2205/13, 2205/14, 2205/15, 2205/16 v k.ú. Vchynice.

Současně se domáhal zrušení výše citovaného prvostupňového rozhodnutí jak do výroku A, tak do výroku B, kterým došlo k povolení výše uvedené stavby.

Současně se domáhal vydání deklaratorního výroku, že Stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zák. č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí (dále jen „zákon o posuzování vlivů"), ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., je nezákonné.

V úvodu své žaloby se žalobce poměrně obsáhle vyjadřuje k otázce jeho aktivní legitimace k podání dané žaloby. Poukazuje na skutečnost, že je organizační jednotkou občanského sdružení Děti Země s vlastní právní subjektivitou a že se účastnil předmětného řízení o umístění (výrok A) a o povolení (výrok B) obou stavebních objektů na základě § 70 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody (dále jen „zákon o ochraně krajiny") v souladu s ustanoveními stavebního zákona. Svoji aktivní žalobní legitimaci dovozuje žalobce z možnosti přímé aplikace směrnice Rady 85/337/EHS. Dále dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci z ustanovení čl. 9 odst. 3 a 4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva"). Z obou výše uvedených pramenů žalobce dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s."), k přezkumu rozhodnutí správních orgánů jak z hlediska dodržení procesních předpisů, tak i z hlediska dodržení hmotněprávních ustanovení zákonů. Dále žalobce trvá na tom, že jeho aktivní žalobní legitimace vyplývá rovněž z ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s., neboť byl postupem žalovaného na svých procesních právech dotčen takovým způsobem (nezákonným vydáním

stanoviska EIA dne 15.11.1996), že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce se v rámci podaného žalobního návrhu domáhá v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí přezkoumání zákonnosti podkladového stanoviska o hodnocení vlivů na životní prostředí (dále jen „stanovisko EIA“) ze dne 15.11.1996. Předmětná stavba dálnice D8-0805 Lovosice - Řehlovice dle žalobce v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, podléhá posouzení vlivů na životní prostředí a dle § 10 odst. 4 citovaného zákona bylo stanovisko EIA nezbytným podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.1.2010, č.j. 1 As 91/2009-83, trvá na tom, že na stanovisko EIA vydané dle zákona o posuzování vlivů, je nutné pohlížet jako na stanovisko EIA vydané dle zákona č. 100/2001 Sb., neboť obě mají stejnou funkci – jde o odborné podklady pro všechna navazující správní řízení, jejichž uložené podmínky na ochranu životního prostředí a přírody a krajiny jsou nezávazné. Je povinností správních orgánů u všech navazujících správních řízení mezi podmínky vydávaných správních rozhodnutí zahrnovat i relevantní podmínky stanoviska EIA vydaného dle starší zákonné úpravy, popřípadě věrohodným a doložitelným způsobem prokázat, proč je zahrnout nelze. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 14.6.2007, č.j. 1 As 39/2006-55, ze dne 29.8.2007, č.j. 1 As 13/2007 či ze dne 28.6.2007, č.j. 5 As 53/2006-46) žalobce konstatuje, že stanovisko EIA není samostatně přezkoumatelné, nicméně lze ale provést jeho soudní přezkum v rámci žaloby proti „konečnému rozhodnutí“, kterým napadené rozhodnutí je. V tomto smyslu tedy žalobce tvrdí, že nezákonnost postupu Ministerstva životního prostředí ČR při vydání stanoviska EIA dne 15.11.1996 je natolik závažná, že způsobuje nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí o umístění a o povolení obou stavebních objektů.

Žalobce pak v podané žalobě obsáhle rekapituloval dosavadní přezkum příslušného stanoviska EIA zdejším soudem a Nejvyšším správním soudem.

Žalobce dále uvedl, že hlavním důvodem nezákonnosti vydání stanoviska EIA je skutečnost, že při procesu EIA v roce 1996 nebyly posouzeny alternativní varianty (koridory) dálnice D8-0805, ačkoli jedním z cílů zákona o posuzování vlivů je na základě návrhů účastníků procesu EIA posoudit všechny reálné varianty záměru. Žalobce konstatuje, že o výběru koridorů a variant dálnice D8-0805 se pro daný úsek rozhodovalo ve třech procesech:

1. v procesu SEA o výběru koridoru dálnice D8-0805, resp. ke studii „Dálnice D8 - stavba 0805 úsek Lovosice - Řehlovice“ ukončeném stanoviskem SEA ze dne 20.4.1995, č.j. OÚV/139/95 (dále jen „stanovisko SEA ze dne 20.4.1995“), jímž byl vybrán koridor „C“ s variantami „C1“ a „C2“ (a např. koridor „B“ s dlouhým tunelem se zamítl),
2. v procesu SEA pro územní plán vyššího územního celku okresu Litoměřice, v němž již byly posuzovány pouze varianty v rámci koridoru „C“, ukončeném stanoviskem SEA ze dne 21.12.1995, jímž byl znovu potvrzen koridor „C“ a vybrána varianta „C2“,
3. v procesu EIA o výběru varianty dálnice D8-0805 v Chráněné krajinné oblasti České středohoří, v němž byly posuzovány pouze varianty v rámci koridoru „C“, ukončeném stanoviskem EIA ze dne 15.11.1996, jímž byla znovu vybrána varianta „C2“.

Zásadním je dle žalobce proces SEA o výběru koridoru dálnice D8-0805, v němž orgány státní správy a samosprávy za koordinace Ministerstva životního prostředí ČR a bez účasti dotčené veřejnosti posuzovaly tři koridory dálnice (včetně koridoru „B“ s tunelovými

variantami). Výsledkem tohoto procesu bylo stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR SEA ze dne 20.4.1995 s doporučením dále se zabývat pouze variantami „C2" a příp. „C1" v koridoru „C", nikoli variantami „A" a „B".

Tento proces SEA byl dle žalobce zcela nezákonný, neboť předmětem posuzování v tomto procesu nebyla žádná „koncepce" ve smyslu tehdy platného znění § 14 odst. 1 zákona o posuzování vlivů a vůbec tedy neexistoval zákonný podklad pro vedení tohoto procesu. Dále spatřuje nezákonnost tohoto procesu v tom, že v tomto procesu SEA nebyl dodržen procesní postup podle § 14 odst. 3 a odst. 4 zákona o posuzování vlivů, pokud jde o zveřejnění příslušné dokumentace a posouzení vlivů, možnost veřejnosti podávat k nim připomínky a přihlédnutí k těmto připomínkám ze strany příslušného orgánu – veřejnost především neměla k dispozici zákonem stanovenou lhůtu 60 dní k seznámení se se studií o koridorech dálnice D8-0805 (listopad 1994) a s krajinářským hodnocením (leden 1995) a k vyjádření se k ní, neboť jediné pracovní jednání proběhlo dne 29.11.1994. Pozvánka k jednání byla zaslána zástupcem Ředitelství silnic a dálnic jen vybraným úřadům a osobám. Veřejné projednání s dotčenou veřejností o koridorech nebylo nikdy a nijak zveřejněno na žádné úřední desce.

Žalobce trvá na tom, že nezákonný proces SEA o výběru koridoru dálnice D8-0805 ukončený stanoviskem SEA ze dne 20.4.1995 „předurčil" výběr koridoru dálnice, neboť oba navazující procesy, tedy SEA pro územní plán velkého územního celku okresu Litoměřice a EIA pro stavbu dálnice, se s odkazem na citované stanovisko SEA zabývaly pouze koridorem „C" a nikoli již jinými koridory. Možné koridory s jednotlivými variantami tak nebyly posouzeny za účasti dotčené veřejnosti. Stanovisko SEA ze dne 20.4.1995 vyloučilo posouzení dalších koridorů a variant dálnice D8 (včetně tunelového koridoru), takže dotčená veřejnost se v procesu EIA mohla vyjádřit už jen ke dvěma vybraným variantám v koridoru „C", které ovšem byly vybrány jen zástupci dotčených orgánů státní správy (úředníky) a samosprávy.

Dále žalobce poukazuje na skutečnost, že vydáním stanoviska EIA dne 15.11.1996 došlo k porušení práva dotčené veřejnosti nechat odborně posoudit různé varianty dálnice D8-0805 (např. variantu s dlouhými tunely), neboť jí bylo na veřejném projednání dne 27.8.1996 zástupcem Ministerstva životního prostředí ČR sděleno, že koncepční posouzení jiných variant je vyloučeno, neboť by to bylo v rozporu se stanoviskem SEA ze dne 20.4.1995, které vybralo koridor „C". Žádost zástupců dotčené veřejnosti o posouzení dalších variant dálnice byla tedy Ministerstvem životního prostředí ČR zamítnuta nikoli z jiných (např. věcných) důvodů, ale jen z procesněprávních, což je v rozporu s účelem zákona o posuzování vlivů, podle kterého se mají za účasti dotčené veřejnosti posoudit různé varianty záměru a vybrat tu nejvhodnější. Z předmětného procesu SEA však byla dotčená veřejnost zcela vyloučena.

Žalobce rovněž uvádí, že na veřejném projednání EIA dne 27.8.1996 byly dotčenou veřejností namítány i vady samotného projednání posudku EIA, kdy na námitky veřejnosti nikdo náležitě nereagoval, takže projednání mělo být přerušeno a mělo se v něm pokračovat až v novém termínu, neboť dotčená veřejnost měla na veřejném projednání právo získat kvalifikované a přesvědčivé odpovědi do příslušných úředníků či odborníků.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl v plném rozsahu jako nedůvodnou.

Ve svém poměrně stručném vyjádření žalovaný uvedl, že napadeným rozhodnutím bylo rozhodováno o odvolání pouze proti výroku A prvostupňového rozhodnutí, kterým bylo

rozhodováno o umístění předmětné stavby. Proti výroku B rozhodnutí stavebního úřadu, kterým byla stavba povolena, nebylo odvolání podáno a tento výrok nabyl dle žalovaného právní moci dne 4.11.2011 současně s právní mocí rozhodnutí o odvolání proti výroku A, kterým byla stavba umístěna. S ohledem na tuto skutečnost poukazuje žalovaný na to, že předmětná stavba byla ke dni vydání jeho vyjádření již dokončená.

Dále žalovaný konstatoval, že důvodem odvolání proti výroku A prvostupňového rozhodnutí byly dvě námitky, a to námitka nezákonnosti podkladového rozhodnutí – výjimky ministra životního prostředí dle § 43 zákona o ochraně krajiny a námitka nezákonnosti podkladového závazného stanoviska Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří dle § 12 téhož zákona. Žádné další vady řízení či rozhodnutí nebyly v odvolání namítány.

K námitce vztahující se k otázce zákonnosti stanoviska EIA žalovaný uvádí, že stavební úřad jako prvoinstanční orgán je dle zák. č. 100/2001 Sb. povinen pouze zapracovat podmínky ze stanoviska EIA výslovně označeného za podklad pro rozhodnutí (nikoliv tedy jako závazné stanovisko) do svého rozhodnutí, případně zdůvodnit, proč tak neučinil. Splnění této povinnosti stavebním úřadem žalovaný ověřil v odvolacím řízení. Stavební úřad není dle žalovaného kompetentní posuzovat zákonnost jednotlivých podkladů stanoviska EIA a procesních postupů příslušných úřadů. Pokud by tak stavební úřad činil, uplatňoval by tím de facto dozorčí pravomoc vůči jemu nepodřízeným orgánům veřejné správy. Této skutečnosti si dle žaloby je vědom i žalobce. Žalovaný tudíž v rámci své působnosti stavebního úřadu není příslušný vyjadřovat se k žalobním námitkám uplatněným žalobcem vůči podkladům stanoviska EIA. Stavebníkem je stavebnímu úřadu dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí předkládáno pouze stanovisko EIA, nikoliv jeho podklady.

Ohledně návrhu na zrušení i výroku B prvostupňového rozhodnutí žalovaný zdůrazňuje, že tento výrok nebyl napaden odvoláním a proto považuje návrh žalobce na zrušení tohoto výroku za nepřípustný z důvodu daného ustanovením § 68 písm. a) s.ř.s., neboť odvoláním byl napaden pouze výrok A a předmětem rozhodováním odvolacího orgánu byl pouze výrok A.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které uvedl, že skutečnost, že předmětné stavební objekty jsou již postaveny, je pro předmětný soudní spor irelevantní. Dále konstatoval, že skutečně v rámci správního řízení podal odvolání pouze proti výroku A prvostupňového rozhodnutí, ale žalobou se domáhá zrušení jak výroku A tak i výroku B, neboť stanovisko EIA je dle jeho názoru podkladem pro umístění i k povolení obou předmětných staveb.

Žalobce trvá na svém žalobním návrhu tak, jak jej uvedl v žalobě.

Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „ŘSD“) jako osoba zúčastněná na řízení předložilo soudu poměrně obsáhlé písemné stanovisko k podané žalobě.

V tomto svém podání se ŘSD obsáhle vyjadřovalo k otázce aktivní legitimace žalobce. ŘSD trvá na tom, že žalobce může být aktivně legitimován k podání žaloby v rámci správního soudnictví pouze dle § 65 odst. 2 s.ř.s. Dle § 65 odst. 1 s.ř.s. nemůže být žalobce aktivně legitimován, neboť není nositelem veřejného subjektivního práva, o kterém bylo ve správním řízení rozhodováno. Trvá na tom, že žalobce není nositelem hmotných práv na ochranu přírody a krajiny a životního prostředí, ale toliko jen práv procesních. Žalobou napadeným rozhodnutím tedy žalobce nemůže být dotčen na právu na příznivé životní prostředí ani na jiném veřejném subjektivním právu. Žalobce dle ŘSD ani jiné veřejné subjektivní právo, které

by mu bylo přiznáno, neuvádí. Žalobce pouze obecně tvrdí, že napadeným rozhodnutím došlo k zásahu do jeho právní sféry, konkrétní a reálně existující veřejné subjektivní právo, které by napadeným rozhodnutím bylo zasaženo, však uvést dle ŘSD nemůže a ani neuvádí.

Ve vztahu k žalobní legitimaci žalobce dle ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s. ŘSD uvádí, že tato legitimace požaduje, aby žalobce tvrdil, že ve správním řízení byl zkrácen na svých právech. Tato legitimace dle ŘSD nepřipouští, aby byl uplatněn žalobní důvod, kterému odpovídající námitky nebyly žalobcem uplatněny ve správním řízení. Trvá na tom, že pokud žalobce ve správním řízení nevznesl námitku nezákonnosti stanoviska EIA, nemohl poté v žalobě namítat zkrácení svých procesních práv. ŘSD dále považuje za nesporné, že žalobce v žalobě netvrdí, že by v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, došlo k porušení jeho procesních práv. Z tohoto důvodu je ŘSD přesvědčeno, že žaloba nesplňuje formální požadavky na žalobní legitimaci podle § 65 odst. 2 s.ř.s. ŘSD je přesvědčeno, že žalovaný i příslušný stavební úřad byli oprávněni podrobit vlastní úvaze stanovisko EIA, a to včetně řízení, které předcházelo jeho vydání. Žalobce však ve správním řízení nezákonnost stanoviska nenamítal. ŘSD zdůrazňuje, že při legitimaci dle § 65 odst. 2 s.ř.s. žalobce může namítat pouze zkrácení svých procesních práv ve správním řízení. Mezi procesní práva patří i právo, aby se správní orgán vypořádal s námitkami, které žalobce ve správním řízení učinil. Vzhledem k tomu, že žalobce ve správním řízení nevznesl námitku nezákonnosti stanoviska EIA, nemohl dle ŘSD v žalobě následně namítat zkrácení svých procesních práv.

Ve vztahu k žalobní legitimaci dle § 66 odst. 3 s.ř.s. ŘSD trvá na tom, že v daném případě nelze přímo aplikovat ani Aarhuskou úmluvu ani směrnici č. 85/337/EHS, a to ani s přihlédnutím k judikatuře Evropského soudního dvora.

ŘSD dále poukazuje na skutečnost, že v souladu s § 23 odst. 10 zák. č. 100/2001 Sb., aby mohl žalobce podat žalobu s odkazem na pochybení při přijímání stanoviska EIA, musel by se nejprve řízení EIA účastnit. Žalobce se však dle názoru ŘSD řízení EIA účastnit nemohl, neboť vznikl až po jeho skončení. ŘSD trvá na tom, že žalobce vznikl až v roce 2001. Rovněž nesouhlasí s tvrzením žalobce, že žalobce je právním nástupcem sekce Za ekologicky čistou dopravu.

ŘSD dále uvádí, že nesouhlasí s názorem žalobce, že došlo k pochybení tím, že byly posuzovány v rámci EIA pouze dvě varianty jediného koridoru, který byl určen v řízení SEA. Odkazuje přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.5.2009, č.j. 1 As 111/2008-363, kde je uvedeno, že srovnání více koridorů se má odehrávat před vydáním stanoviska SEA a po vydání tohoto stanoviska, jehož obsahem je doporučení či výběr jedné z několika možností, se pak pracuje již jen s jednou variantou resp. se dvěma variantami téhož koridoru. Dle ŘSD se tedy v řízení EIA již není možné vracet k jiným koridorům.

Dále uvádí, že přípravná územně plánovací dokumentace byla uskutečněna v následujících krocích: 1. Vydání územně plánovací dokumentace – územní plán vyššího územního celku Litoměřicko, 2. vydání územního rozhodnutí (rozhodnutí o umístění stavby) a 3. Vydání stavebního povolení. V daném případě byly kroky 2. a 3. spojeny, neboť došlo k současnému vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení v jednom rozhodnutí. ŘSD tedy trvá na tom, že pokud žalobce chce namítat porušení zákona při vyhotovování stanoviska SEA, měl toto tvrdit ve vztahu ke stanovisku SEA, které bylo zpracováno pro územně plánovací dokumentaci, neboť na územně plánovací dokumentaci navazovalo napadené rozhodnutí. Žalobce však nenamítá vyloučení dotčené veřejnosti v řízení SEA, ve kterém bylo vydáno stanovisko Ministerstva životního prostředí ze dne 21.12.1995, č.j. OÚV/1011/95 (tj. stanoviska SEA pro územní plán vyššího územního celku), ale namítá vyloučení dotčené

veřejnosti v řízení SEA, ve kterém bylo vydáno stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR ze dne 20.4.1995, č.j. OÚV/139/95. Dále poukazuje na skutečnost, že žalobce tvrdí, že řízení SEA, které bylo zakončeno stanoviskem ze dne 20.4.1995, se vůbec nemělo uskutečnit. Tím si žalobce dle názoru ŘSD sám odporuje. Nemělo-li se toto řízení SEA vůbec uskutečnit, nemohlo dojít ke zkrácení práva dotčené veřejnosti na veřejné projednání, neboť toto veřejné projednání se stejně jako celé řízení SEA vůbec nemělo uskutečnit. Vedením koridoru dálnice se tedy zabývala dvě stanoviska SEA, která předcházela vydání stanoviska EIA. Vzhledem k tomu, že právní předpisy vyžadovaly pouze vypracování jednoho stanoviska, byla práva dotčené veřejnosti dle ŘSD dostatečně zachována, pokud k veřejnému projednání v řízení SEA došlo, byť jednou. Žalobce sám uvádí, že před vydáním stanoviska ze dne 21.12.1995, č.j. OÚV/1011/95, k veřejnému projednání došlo. V tomto směru poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20.10.2010, č.j. 5 Ca 388/2007-226, a zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1.6.2011, č.j. 1 As 6/2011-356, kterým byla zamítnuta kasační stížnost žalobce proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze.

Dále ŘSD zdůraznilo, že námitky proti stanovisku SEA, respektive proti určení koridoru v územním plánu, nebyly přípustné v územním řízení a tím spíše pak ve stavebním řízení. Trvá na tom, že žalobce nemůže v územním řízení namítat nezákonnost stanoviska SEA. Žalobcovou hlavní námitkou je, že stanovisko EIA navazuje na nezákonné stanovisko SEA. Podstata této námitky dle ŘSD tedy směřuje proti zákonnosti stanoviska SEA. Tato námitka však nebyla přípustná v územním řízení, tím spíše ani ve stavebním řízení. Stanovisko SEA bylo podkladem pro vydání územního plánu. Námitku proti územnímu plánu proto bylo možné uplatnit v rámci námitek při pořizování územního plánu. Žalobní důvod založený na nezákonnosti stanoviska SEA tedy v daném případě není dle ŘSD přípustný. Jestliže žalobce považoval za nezákonný územní plán vyššího územního celku Litoměřice, měl v souladu se s.ř.s. podat žalobu proti tomuto opatření obecné povahy.

Dále ŘSD ve svém vyjádření polemizovalo s interpretací jednotlivých rozsudků týkajících se předmětné věci uvedené v žalobě.

Na závěr ŘSD jako osoba zúčastněná na řízení vyslovila ve svém vyjádření názor, že žaloba je nedůvodná, protože nedošlo k porušení žádného konkrétního subjektivního veřejného práva žalobce a žalobce nesplnil podmínky pro podání žaloby podle § 23 zák. č. 100/2001 Sb.

Společnost ochránců životního prostředí jako osoba zúčastněná na řízení uvedla, že žádá, aby soud dotčená rozhodnutí zrušil, neboť rozhodnutí žalovaného je protiprávní.

Ostatní osoby zúčastněné na řízení se k věci nijak nevyjádřily.

Primárně se soud zabýval otázkou aktivní žalobní legitimace žalobce.

Ve vztahu k možné aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 s.ř.s. soud uvádí následující. V ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. je uvedeno, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Pro možnost domáhat se aktivní žalobní legitimace dle tohoto ustanovení je nezbytně nutné, aby subjekt dovolávající se tohoto oprávnění byl nositelem veřejného hmotného subjektivního práva.

V tomto směru soud poukazuje na bohatou a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2.2010, č.j. 7 As 2/2009-80, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 2061/2010, rozhodnutí ze dne 2.9.2009, č.j. 1 As 40/2009-251, rozhodnutí ze dne 7.12.2005, 3 As 8/2005-118, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 825/2006), ze které dle soudu jednoznačně vyplývá, že žalobce jakožto občanské sdružení, jehož hlavním cílem a posláním je dle jeho platných stanov ochrana přírody a krajiny, není nositelem hmotných práv. S tímto názorem koresponduje i názor Ústavního soudu vyjádření v nálezu ze dne 6.1.1998, sp. zn. I. ÚS 282/97, kde je uvedeno, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které – na rozdíl od právnických osob – podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.

Vzhledem k výše uvedenému tedy soud konstatuje, že žalobce se nemůže v daném řízení domáhat své aktivní žalobní legitimace s odkazem na ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.

Dále žalobce dovozoval svoji žalobní legitimaci s přihlédnutím k obsahu Aarhunské úmluvy a popřípadě v souvislosti s odkazem na směrnici Rady 85/337/EHS. I v otázce této žalobní legitimace se soud ztotožnil s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 16.12.2010, č.j. 1 As 61/2010-98, rozsudek ze dne 6.8.2009, č.j. 9 As 88/2008-316, nebo rozsudek ze dne 3.3.2011, č.j. 1 As 7/2011-397). Z těchto rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že Aarhuská úmluva nemá povahu „self-executing" smlouvy, tzn. smlouvy samovykonatelné a přímo aplikovatelné. Ačkoli tedy Aarhuská úmluva nesporně patří do kategorie mezinárodních smluv, které jsou součástí českého právního řádu (tato úmluva byla publikována pod č. 124/2004 Sb.m.s., splňuje podmínky stanovené čl. 10 Ústavy České republiky), v případě, že by stanovila něco jiného než zákon, nebylo by možno uplatnit pravidlo o aplikační přednosti této mezinárodní smlouvy před zákonem. Podle čl. 2 bodu 5 Aarhuské úmluvy se za „dotčenou veřejnost" považuje veřejnost, která je nebo může být ovlivněna environmentálním rozhodováním, anebo která má na tomto rozhodování určitý zájem, přičemž pro účely této definice se u nevládních organizací podporujících ochranu životního prostředí a splňujících požadavky vnitrostátních právních předpisů předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem. Judikatorně pak bylo dovozeno, že nevládní organizace založené za účelem ochrany přírody musí splnit požadavky vnitrostátních předpisů, aby byly považovány za dotčenou veřejnost a měly přístup k soudu dle čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy. Aktivní legitimaci občanského sdružení tedy nelze dovozovat přímo z Aarhuské úmluvy.

Dle názoru soudu rovněž nelze aktivní žalobní legitimaci žalobce dovozovat přímo ze směrnice Rady 85/337/EHS. Aby mohla být žalobní legitimace žalobce dovozována přímo z uvedené směrnice, musely by dle soudu být splněny podmínky pro přímý účinek této směrnice. K tomu by došlo, pokud by uvedená směrnice nebyla ve stanovené lhůtě řádně implementována do vnitrostátního právního řádu. Dle názoru soudu došlo k řádné implementaci uvedené směrnice. Implementace této směrnice se projevuje dle soudu zejména v ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny, který umožňuje přístup dotčené veřejnosti k informacím a do příslušných správních řízení a odvozeně přes účastenství ve správním řízení i možnost dovolávat se příslušného soudního přezkumu velice široce a stanoví pouhou minimalistickou podmínku o tyto informace jednoduchým způsobem požádat a do předmětných správních řízení se po obdržení informace o jejich vedení přihlásit. Rovněž se implementace projevuje dle soudu v ustanovení § 23 zák. č. 100/2001 Sb., které umožňuje za splnění konkrétních podmínek občanským sdružením účastenství v navazujících správních

řízeních, ve kterých bylo využito dokumentace nebo posudku, a rovněž umožňuje domáhat se občanským sdružením, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, v rámci soudního přezkumu zrušení rozhodnutí navazujícího na oznámení, dokumentaci či posudek. Dle názoru soudu tedy nejsou dány podmínky, aby se žalobce mohl domáhat aktivní legitimace přímo s odkazem na citovanou směrnici.

Dle názoru soudu tedy nelze vzhledem k výše uvedenému v žalobcově případě dovozovat s odkazem na Aarhuskou úmluvu nebo na směrnici Rady 85/337/EHS jeho aktivní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. ani ustanovení § 66 odst. 3 s.ř.s.

Naopak soud souhlasí s názorem žalobce, že je dána jeho aktivní žalobní legitimace ve smyslu § 65 odst. 2 s.ř.s. V citovaném ustanovení je uvedeno, že žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odst. 1 citovaného ustanovení, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu příslušejí, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Při podávání procesních námitek se žalobce musí pohybovat v mezích svého předmětu činnosti, který vyplývá z jeho stanov, tj. přípustné jsou z jeho strany jen takové námitky, které se týkají ochrany životního prostředí, přírody a krajiny. Samy stanovy však nemohou účastenství žalobce ve správním řízení založit. Další nutnou podmínkou pro přiznání postavení účastníka ve správním řízení je existence zákonného ustanovení, které přiznává občanským sdružením jako právnickým osobám v souvislosti s některou z činností v těchto stanovách uvedenou účastenství ve správních a navazujících soudních řízeních. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobce byl účastníkem řízení na základě splnění podmínek uvedených v § 70 zákona o ochraně krajiny. Žalobce ve své žalobě výslovně tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech takovým způsobem (nezákonným vydáním stanoviska EIA dne 15.11.1996), že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce není k žalobě oprávněn podle § 65 odst. 1 s.ř.s., byla již konstatována výše. Dle názoru soudu byly tedy naplněny všechny zákonem předpokládané skutečnosti a žalobci náleží aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s.ř.s.

Následně tedy soud přikročil k projednání jednotlivých žalobních návrhů žalobce a argumentace žalovaného a osoby zúčastněné na řízení.

O věci soud rozhodoval na základě zmocnění § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a proto se má za to, že souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání udělil, když o uvedeném následku byl ve výzvě výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je

nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Ve vztahu k návrhu, kterým se žalobce domáhá vydání deklaratorního výroku, že Stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zákona o posuzování vlivů ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., uvádí soud následující. V souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a 7 s.ř.s. může příslušný soud v rámci správního soudnictví v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů rozhodnout vždy pouze a výhradně tak, že pokud je žaloba důvodná, zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení nebo nezákonnost, nebo pokud žaloba důvodná není, zamítne ji. Právní úprava obsažená v hlavě II dílu 1 s.ř.s. věnovaném řízení o žalobách proti rozhodnutí správních orgánů jako obecný právní předpis neumožňuje vydání deklaratorního výroku, kterým by byla vyslovena nezákonnost určitého správního aktu. V daném konkrétním případě neumožňuje vydání takového deklaratorního výroku v rámci správního soudnictví ani žádný jiný zvláštní právní předpis. Proto nezbylo soudu nic jiného, než tento návrh žalobce výrokem ad I. odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., neboť neprojednatelnost uvedeného petitu považuje za nedostatek řízení, který je neodstranitelný, a nelze proto ve vztahu k tomuto návrhu v řízení pokračovat.

Ve vztahu k návrhu na zrušení výroku B rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 20.6.2011, č.j. výst. 3476-100/2011, 12-100/2011/OST/ves, e.č. 20061/2001, MULO 667/2011, kterým byla podle § 115 stavebního zákona a ustanovení § 5 a § 6 vyhlášky č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu, povolena stavba dálnice D8, dílčí část stavby 0805 Lovosice- Řehlovice, stavba A 101 – Hlavní trasa km 50,500 – 50,600 a stavba A 151 – Polní cesta pod Lovošem na pozemcích na st. pozemcích č. 62/1 a 62/2 k.ú. Vchynice a pozemcích p.č. 230/3, 230/5, 405/4, 2204/19, 2204/20, 2205/1, 2205/2, 2205/3, 2205/4, 2205/5, 2205/6, 2205/7, 2205/8, 2205/9, 2205/10, 2205/11, 2205/12, 2205/13, 2205/14, 2205/15, 2205/16 v k.ú. Vchynice, uvádí soud následující.

Žalobce se předmětnou žalobou domáhal zrušení uvedeného správního rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 a násl. s.ř.s. Podle ust. § 5 s.ř.s. přitom platí, že nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. Soudní ochrana ve správním soudnictví tedy nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení.

Obecně stanovený důvod nepřípustnosti návrhu v ust. § 5 s.ř.s. rozvádí ust. § 68 písm. a) s.ř.s., podle kterého je žaloba nepřípustná tehdy, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného. Podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, je-li podle tohoto zákona nepřípustný.

Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že výrok B výše citovaného rozhodnutí prvoinstančního orgánu nebyl napaden žádným opravným prostředkem. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce nevyčerpal ve správním řízení ve vztahu k výroku B prvoinstančního správního orgánu řádné opravné prostředky, je nutné podanou žalobu v tomto směru

považovat ve smyslu § 68 písm. a) s.ř.s. za nepřípustnou. Proto soud výrokem ad II. ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. žalobu proti výroku B rozhodnutí prvoinstančního orgánu odmítl.

Dále se zabýval soud argumentací ŘSD.

K vyjádření ŘSD v tom smyslu, že žalobce ještě neexistoval v době vydání předmětného stanoviska EIA, a proto se nemůže domáhat soudního přezkumu napadeného rozhodnutí s odkazem na pochybení při přijímání stanoviska EIA, neboť se tohoto procesu nemohl účastnit, soud uvádí následující. V daném konkrétním případě žalobce odvozoval svoji účast ve správním řízení z ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny. Tato skutečnost jednoznačně vyplývá z obsahu správního spisu, neboť žalobce přípisem ze dne 18.2.2011 včas po informaci o zahájení řízení oznámil prvostupňovému orgánu svoji účast v předmětném správním řízení. Nikdo, ani ŘSD, nezpochybňuje, že žalobce byl v době jeho účastenství v předmětném správním řízení existujícím právním subjektem s vlastní právní subjektivitou. Mimo jiné se subjektivitou žalobce zabýval i Nejvyšší správní soud, který ve svém rozhodnutí ze dne 1.6.2011, č.j. 1 As 15/2011-262, dospěl k závěru, že žalobce nejpozději od roku 2001 platně právně existoval. Dle názoru zdejšího soudu žalobce pak svoji způsobilost být účastníkem správního řízení a případně i následného soudního řízení v rámci správního soudnictví ani později neztratil.

Žalobce ve své žalobě rovněž nedovozuje svoji žalobní legitimaci z ustanovení § 23 odst. 10 zák. č. 100/2001 Sb., kde je uvedeno, že občanské sdružení nebo obecně prospěšná společnost, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, nebo obec dotčená záměrem, pokud podaly ve lhůtách stanovených tímto zákonem písemné vyjádření k dokumentaci nebo posudku, se mohou žalobou z důvodu porušení tohoto zákona domáhat zrušení navazujícího rozhodnutí vydaného v řízení podle zvláštních právních předpisů, postupem podle soudního řádu správního, jak dovozuje ŘSD. Žalobce totiž v žalobě jako účastník předcházejícího správního řízení s odkazem na ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s. tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech tím, že správní orgány se při vydání územního rozhodnutí vypořádávaly se stanoviskem EIA, které bylo zatíženo nezákonností v důsledku nezákonného postupu při přijetí stanoviska SEA ze dne 20.4.1995, a toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňového. Žalobce v podané žalobě neargumentuje tím, že se jako účastník řízení, v jehož rámci došlo k přijetí stanoviska EIA, postupem dle § 23 zák. č. 100/2001 Sb., domáhá zrušení navazujícího rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené soud k předmětnému tvrzení ŘSD uvádí, že v předmětném řízení je podstatné, že žalobce měl právní subjektivitu v době jeho vstupu do správního řízení a následně ji již neztratil. Soud trvá na tom, že i občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka s vlastní subjektivitou, jejichž hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, které se s odkazem na ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny staly účastníky správního řízení, se mohou domáhat ochrany svých procesních práv v rámci správního soudnictví, když se domnívají, že k porušení těchto jejich práv došlo tím, že správní orgán se v územním řízení vypořádával se stanoviskem EIA, které bylo zatíženo nezákonností v důsledku nezákonného postupu při přijetí stanoviska SEA, a to i v případě, že v době přijetí předmětného stanoviska EIA by tento subjekt ještě neexistoval. Dle názoru soudu by totiž mohlo reálně dojít k porušení procesních práv v současnosti existujícího občanského sdružení právě tím, že příslušný správní orgán by při vydání svého rozhodnutí vycházel ze stanoviska

EIA zatíženého nezákonností. S ohledem na výše uvedené soud tedy považuje výše uvedené vyjádření ŘSD v daném případě za zcela nepříhodné.

K tvrzení ŘSD, že vzhledem k tomu, že žalobce ve správním řízení nevznesl námitku nezákonnosti stanoviska EIA, nemohl následně v rámci správní žaloby namítat zkrácení svých procesních práv s odkazem na tuto skutečnost, soud uvádí následující. Otázkou možnosti uplatnění důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, které žalobce neuplatnil v rámci odvolacího řízení, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 26.8.2008, č.j. 7 Afs 54/2007-62. V tomto rozhodnutí dospěl rozšířený senát k závěru, že žalobce je oprávněn uplatnit v žalobě všechny důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné, bez ohledu na skutečnost, že některé z nich neuplatnil v odvolacím řízení, ač tak učinit mohl. Dále rozšířený senát ve svém rozhodnutí uvedl, že: „*Rozšířený senát se především neztotožnil s názorem, že rozsah přezkumné činnosti soudu by mohl být jakkoliv určován ustanovením § 5 s.ř.s. Toto ustanovení je systematicky zařazeno v části první, hlavě druhé s.ř.s. upravující pravomoc a příslušnost soudů, tj. základní podmínky řízení. Je jím vyjádřena zásada subsidiarity soudního přezkumu, nicméně toto ustanovení má dopad na řešení otázky přístupu k soudu a přípustnost žaloby, nikoliv na stanovení mezí, ve kterých bude napadené správní rozhodnutí přezkoumáno. Nevyčerpání řádného opravného prostředku v řízení před správním orgánem má tedy s ohledem na ust. § 68 písm. a) s.ř.s. za následek vždy odmítnutí žaloby podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., nikoliv zúžení mezí soudního přezkumu.*

Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. pak účastníku pro formulaci žalobních bodů předepisuje určité náležitosti, nestanoví mu však žádná omezení, stejně tak nelze omezení rozsahu přezkumné činnosti soudu ohledně některých žalobních bodů dovodit z ust. 75 odst. 2 s.ř.s., a to ani při použití restriktivního výkladu. ... Lze tak shrnout, že případné omezení rozsahu soudního přezkumu nemá oporu v zákoně a ve svém důsledku by bylo v rozporu s celkovou koncepcí správního soudnictví jakožto prostředku ochrany veřejných subjektivních práv fyzických i právnických osob.“

Je nutno konstatovat, že žalobce nemůže obecně zpochybňovat zákonnost postupu žalovaného správního orgánu a vytýkat mu jako procesní vadu, že se nevypořádal se skutečnostmi či právními námitkami, které ve správním řízení neuvedl nebo které uplatnil opožděně. O takový případ však v daném konkrétním případě nešlo.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že argumentace Nejvyššího správního soudu je použitelná i na daný případ, kdy žalobce má prakticky jednu jedinou zásadní námitku, kterou však neuplatnil v rámci odvolacího řízení. Soud je tedy toho názoru, že žalobce je oprávněn tuto svou námitku v rámci soudního řízení uplatnit a není na překážku projednání takové námitky skutečnost, že ji žalobce neuplatnil již v odvolacím řízení. I argumentaci ŘSD v tomto směru tedy soud shledal jako nepříhodnou.

K tvrzení ŘSD, že žalobcovou námitkou je, že stanovisko EIA navazuje na nezákonné stanovisko SEA a podstata námitky tedy směřuje proti stanovisku SEA a jako taková tedy není přípustná k přezkumu v rámci územního řízení, ale měla být případně uplatněna v žalobě směřující proti územnímu plánu, uvádí soud následující. Otázkou přípustnosti prakticky totožné námitky se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 1.6.2011, č.j. 1 As 5/2011-347. V tomto řízení, kde jako stěžovatel vystupoval současný žalobce, shrnul Nejvyšší správní soud jeho námitku následujícím způsobem: „*Výběr konkrétního koridoru*

dálnice D 8 v úseku Lovosice – Řehlovice z variant, které přicházely v úvahu, byl učiněn na základě posouzení vlivů dopravní studie na životní prostředí. Jeho výstupem bylo stanovisko SEA, které doporučilo sledovat koridor C (skládající se z varianty C1 a C2) a upustit od ostatních variant. Stěžovatel ovšem namítá, že v průběhu tohoto procesu neproběhlo veřejné projednání, které mělo být dle zákona č. 244/1992 Sb. jeho obligatorní součástí. Následně byl zpracován a vydán územní plán vyššího územního celku – okres Litoměřice, v němž byla trasa dálnice D 8 zachycena v souladu se stanoviskem SEA vydanému k dopravní studii. Poté bylo provedeno posouzení vlivů záměru (dálnice D 8) na životní prostředí (proces EIA), který opět vycházel pouze z již vybraného koridoru. Posouzení ostatních variant v tomto procesu bylo odmítnuto s odkazem na shora uvedené stanovisko SEA. Stěžovatel má za to, že v procesu SEA byla porušena jeho práva, neboť neproběhlo veřejné projednání dopravní studie, jehož by se mohl účastnit. Výstup tohoto procesu (stanovisko SEA) je nezákonný. Jelikož stanovisko SEA bylo podkladem pro proces EIA, jehož výstupem je stanovisko EIA, je i toto stanovisko stiženo nezákonností, neboť se jedná o plod z otráveného stromu. Tento soubor dílčích námitek tedy ve svém souhrnu zpochybňuje výběr konkrétní trasy dálnice D8.“ K takto shrnuté námitce následně Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl, že takovou námitku je třeba uplatnit v rámci územního řízení. Stanovisko EIA je v prvé řadě podkladem pro územní řízení, v němž se také rozhoduje o umístění stavby na přesně určené pozemky. Otázka, které se týká předmětná námitka (tj. stanovení konkrétní trasy dálnice D8), byla předmětem územního řízení. Její posouzení ze strany správních orgánů mělo být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti s žalobou proti územnímu rozhodnutí.

Soud konstatuje, že námitka, kterou projednával Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozhodnutí, je prakticky totožná s námitkou, kterou uplatňuje žalobce v předmětném řízení. V daném konkrétním případě však v rámci správního řízení probíhalo spojené řízení územní a stavební (viz rozhodnutí o spojení územního a stavebního řízení ze dne 15.2.2011, č.j. 3476-100/2011/OST/Ves). Rozhodnutí prvoinstančního orgánu obsahovalo dva samostatné výroky, kdy žalobce napadl svým odvoláním právě výrok územního řízení o umístění stavby. Žalobce tedy svou námitku v daném soudním řízení uplatnil v rámci přezkumu územního rozhodnutí. Žalobce tedy postupoval se svou téměř identickou námitkou zcela v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu obsaženými ve výše citovaném rozsudku. Zdejší soud neshledal žádný důvod, proč by se měl od výše zmíněných závěrů Nejvyššího správního soudu odchýlit, a považuje předmětnou námitku v daném řízení za projednatelnou. Ani agumentaci ŘSD v tomto směru tedy soud neshledal jako příhodnou.

K argumentaci ŘSD, že nesouhlasí s názorem žalobce, že došlo k pochybení tím, že byly posuzovány v rámci EIA pouze dvě varianty jediného koridoru, který byl určen v řízení SEA, uvádí soud následující. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20.5.2009, č.j. 1 As 111/2008-363, mimo jiné konstatoval, že srovnání několika možných variant či koridorů dálnice se má odehrát před vydáním stanoviska SEA, jehož obsahem je doporučení či výběr jedné z několika možností. Po vydání stanoviska SEA se pak již dle Nejvyššího správního soudu pracuje jen s jednou variantou (resp. se dvěma variantami téhož koridoru). Současně však v tomto rozhodnutí uvedl, že stanovisko SEA by mělo být vydáno v souladu se zákonem, což zahrnuje i respektování práv veřejnosti. Dle názoru soudu uvedené závěry Nejvyššího správního soudu nejsou nijak v zásadním rozporu s argumentací žalobce. Stručně řečeno žalobce se dovolává toho, že byla porušena jeho práva tím, že správní orgány se při vydání územního rozhodnutí vypořádávaly se stanoviskem EIA, které bylo zatíženo nezákonností

v důsledku nezákonného postupu při přijetí stanoviska SEA ze dne 20.4.1995, a toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňového. Podstatou žalobcovy námitky je tedy tvrzení, že došlo k porušení zákona při výběru variant v procesu přijímání stanoviska SEA a v důsledku toho je zatíženo nezákonností i stanovisko EIA. Žalobce akcentoval, že k řádnému výběru variant v souladu se zákonem nedošlo ani v rámci přijímání stanoviska SEA a nebyl tento nedostatek odstraněn ani v procesu přijímání stanoviska EIA. Uvedená argumentace ŘSD tedy dle názoru soudu nijak nezpochybňuje žalobcova tvrzení a argumentaci.

K argumentaci ŘSD, že vedením koridoru dálnice se zabývala dvě stanoviska SEA, stanovisko ze dne 20.4.1995, jehož zákonnost žalobce napadá pro vyloučení dotčené veřejnosti s tím, že dle žalobce ani nemělo být vydáváno, a stanovisko pro vyšší územní celek Litoměřicko ze dne 21.12.1995, č.j. OÚV/1011/95, při jehož přijetí byl i dle žalobce zachován zákonný postup, uvádí soud následující. Pokud by skutečně následně projednávané stanovisko EIA důsledně vycházelo jen ze stanoviska, které bylo projednáno zákonným způsobem a v rámci kterého se zhodnotilo více rozdílných variant vedení koridorů dálnice, mohla by dle soudu obstát argumentace ŘSD spočívající v tom, že pokud právní předpisy vyžadovaly vypracování pouze jednoho stanoviska SEA, byla práva dotčené veřejnosti dostatečně zachována, pokud alespoň v jednom procesu přijetí stanoviska SEA došlo k veřejnému projednání stanoviska.

Dle názoru soudu však z předložené dokumentace vyplývá, že jediným procesem SEA, ve kterém byly porovnávány různé varianty (např. tunelové varianty) s vybranou variantou povrchovou okolo vrchu Lovoš, byl právě proces SEA ukončený vydáním stanoviska ze dne 20.4.1995. V případě procesu přijetí stanoviska SEA pro vyšší územní celek Litoměřicko již byly předmětem porovnání pouze povrchové varianty. Přestože výslovně není ve stanovisku EIA uvedeno, že formálně vychází ze závěru obsaženého ve stanovisku SEA ze dne 20.4.1995, z obsahu stanoviska vyplývá, že fakticky závěry uvedené v předmětném stanovisku SEA ze dne 20.4.1995 byly podkladem pro vyhotovení stanoviska EIA. Tato skutečnost dle soudu vyplývá i z dopisu Ministerstva životního prostředí ze dne 4.10.1996, č.j. M/3252/490/SOKS/1682/OPVŽP/96, kterou ministerstvo reagovalo na připomínky Dětí Země, sekce Za ekologicky čistou dopravu, k projednávání stanoviska EIA, kde je ve vztahu k námitce, že by mělo proběhnout posouzení více různých variant koridoru dálnice, uvedeno, že dokumentace respektuje koridor dálnice dříve stanovený Ministerstvem životního prostředí ČR a schválený Ministerstvem dopravy ČR, a proto uvedená problematika nebyla předmětem řízení. Dle soudu jediným stanoviskem, které se do té doby zabývalo výběrem variant koridoru bylo výše zmíněné stanovisko SEA ze dne 20.4.1995.

Rovněž v tomto směru považuje soud argumentaci ŘSD za nepřiléhavou.

Následně po vypořádání se s argumentací ŘSD soud přistoupil k posouzení žalobcovy zásadní a prakticky jediné žalobní námitky.

Ve stručnosti lze tuto námitku shrnout tak, že žalobce tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech tím, že správní orgány se při vydání územního rozhodnutí vypořádávaly se stanoviskem EIA, které bylo zatíženo nezákonností v důsledku nezákonného postupu při přijetí stanoviska SEA ze dne 20.4.1995, a toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí i rozhodnutí

prvostupňového. Nezákonný postup při přijetí stanoviska SEA ze dne 20.4.1995 spatřuje žalobce v tom, že nebylo řádně provedeno veřejné projednání tohoto stanoviska a byla opominuta dotčená veřejnost.

Předmětná stanoviska SEA i EIA byla přijata dle zákona o posuzování vlivů, který byl zrušen a nahrazen zák. č. 100/2001 Sb. Otázkou následné závaznosti stanoviska EIA přijatého dle zákona o posuzování vlivů po nabytí účinnosti zák. č. 100/2001 Sb. se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19.1.2010, č.j. 1 As 91/2009-83, a dospěl k závěru, že stanovisko EIA, i když bylo vydáno podle zákona o posuzování vlivů, by mělo být závazným podkladem pro rozhodování správních orgánů i ve smyslu § 10 zák. č. 100/2001 Sb.

Jak již bylo výše uvedeno, dospěl soud k závěru, že tato námitka ze strany žalobce je přípustná a v daném konkrétním řízení projednatelná. Soud rovněž již výše konstatoval, že výběr varianty koridoru dálnice, ke které se následně vztahoval celý proces vydání stanoviska EIA, proběhl právě v rámci procesu přijímání stanoviska SEA ze dne 20.4.1995. Proto dospěl rovněž k závěru, že nezákonnost, ke které by došlo při přijetí tohoto stanoviska SEA, by měla přímý vliv na zákonnost stanoviska EIA, které ze závěrů tohoto stanoviska vychází.

Soud se ztotožnil s názorem žalobce, že pokud by byl proces přijetí stanoviska EIA zatížen nezákonností spočívající v nezákonném postupu při přijetí stanoviska SEA, mohlo by to mít vliv na zákonnost samotného napadeného rozhodnutí.

V ustanovení § 14 odst. 3 zákona o posuzování vlivů ve znění platném v době přijetí stanoviska SEA bylo uvedeno, že předkladatel je povinen vhodným způsobem a po dohodě s ministerstvem zajistit zveřejnění návrhu koncepce, popřípadě jejích zásad, nejméně 60 dnů před jejím projednáváním. V odstavci 4 citovaného ustanovení pak bylo dále uvedeno, že předkladatel zašle návrh koncepce zpracovaný s přihlédnutím k případným připomínkám veřejnosti příslušnému orgánu, který ve lhůtě 30 dnů od jeho doručení k němu vydá stanovisko, s výjimkou případů, kdy je sám předkladatelem. Právě skutečnost, že nedošlo ke zveřejnění návrhu předmětného stanoviska SEA nejméně 60 dnů před jednáním konaným dne 29.11.1994 na Okresním úřadě v Litoměřicích namítá žalobce jako podstatnou vadu předmětného procesu. Dotčená veřejnost tak neměla možnost se se záměrem seznámit a případně uplatnit své námitky.

Za účelem ověření této žalobcovy námitky si soud vyžádal předložení příslušného správního spisu. Nejprve si správní spis vyžádal současně s výzvou k zaslání stanoviska k podané žalobě od žalovaného. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5.1.2012, č.j. 492/LP/2011, uvedl, že spisovou dokumentaci stanoviska EIA ze dne 15.11.1996 a stanoviska SEA ze dne 20.4.1995 žalovaný nemůže předložit, neboť tato dokumentace je uložena u Ministerstva životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence. Soud si tedy přípisem ze dne 23.1.2012, č.j. 15 A 75/2011-43, vyžádal předložení příslušných spisů týkajících se přijetí stanoviska SEA a EIA od Ministerstva životního prostředí. Ministerstvo životního prostředí zaslalo k této výzvě soudu pouze kopie předmětných stanovisek. Přípisem ze dne 2.2.2012, č.j. 15 A 75/2011-67, soud následně urgoval předložení příslušné spisové dokumentace v náhradní lhůtě pod pohrůžkou uložení pořádkové pokuty v případě nesplnění uložené povinnosti. Následně dne 6.2.2012 byla Ministerstvem životního prostřední předložena spisová dokumentace týkající se procesu EIA a fragment spisové dokumentace týkající se procesu přijetí stanoviska SEA ze dne 20.4.1995. K tomu ministerstvo uvedlo, že předmětné procesy byly uskutečněny již před 16 lety a předmětné podklady byly velmi těžko dohledatelné, a to zejména k č.j. OÚV/139/95

(stanovisko SEA ze dne 20.4.1995). Dále ministerstvo uvedlo, že již v minulosti bylo Krajskému soudu v Ústí nad Labem sděleno (dopisem ze dne 30.6.2008, č.j. 45474/ENV/08, k řízení vedenému u soudu pod sp. zn. 15 Ca 91/2008), že se kompletní spisová dokumentace k uvedenému číslu jednacímu nedochovala.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20.5.2009, č.j. 1 As 111/2008-363, k neúplnosti správního spisu týkajícího se právě procesu přijetí předmětného stanoviska SEA uvedl, že *„neúplnost správního spisu nemusí mít za následek zrušení správního rozhodnutí, pokud je správní orgán schopen jinak doložit, že řízení před ním proběhlo řádně a že žaloba, která jeho rozhodnutí napadá, tedy není důvodná. Pokud ale správní orgán není s to vyvrátit tvrzení žalobců, podle nichž nebylo při projednávání stanoviska SEA postupováno podle zákona a veřejnost neměla možnost se tohoto procesu zúčastnit, může rozhodnutí správního orgánu stěží obstát.“*

Ve světle výše uvedeného závěru Nejvyššího správního soudu soud podrobil přezkumu fragment předloženého správního spisu vztahujícího se k procesu přijetí stanoviska SEA. Bylo předloženo samotné stanovisko v kopii, dále kopie záznamu z veřejného pracovního jednání k problematice vedení trasy dálnice D 8 v úseku Lovosice – Řehlovice, konaného dne 29.11.1994 na Okresním úřadě v Litoměřicích a kopie presenční listiny z tohoto jednání. Z uvedené presenční listiny nijak nevyplývá, že by se tohoto jednání účastnili zástupci dotčené veřejnosti, např. občanská sdružení zabývající se ochranou životního prostředí či fyzické osoby. Žádný další doklad, který by mohl dát vodítko k řešení přezkoumávané otázky, zda bylo v daném případě dodrženo ustanovení § 14 odst. 3 zákona o posuzování vlivů, či zda došlo k jeho porušení a dotčená veřejnost byla z projednání stanoviska vyloučena, správní orgány ani žalovaný nepředložily. Určité pochybnosti o dodržení lhůty zveřejnění před projednáním rovněž vzbuzuje kopie pozvánky předložená žalobcem, kterou je na výše uvedené jednání konané dne 29.11.1994 zvána Správa CHKO České středohoří, když uvedená pozvánka je ze dne 11.11.1994, tedy byla vyhotovena pouhých 18 dnů před konáním jednání. Dle názoru soudu tedy samotný obsah fragmentu předložené spisu není způsobilý vyvrátit žalobcovo tvrzení o porušení zákona v procesu přijetí stanoviska SEA a soudu nebyly předloženy ani žádné jiné doklady či důkazy, které by byly s to tvrzení žalobce vyvrátit. Na základě předložených dokladů tedy soud nebyl schopen zásadní námitku žalobce přezkoumat a dovodit případnou nezákonnost. Vzhledem k této nemožnosti přezkumu zásadní námitky žalobce v důsledku nekompletnosti předložené spisové dokumentace a vzhledem k tomu, že jak bylo již výše uvedeno nezákonnost procesu SEA by zatížila i proces EIA, který vycházel z jeho závěru, a tím i samotné územní rozhodnutí, které se vypořádávalo s podmínkami EIA, a následně tedy i napadené rozhodnutí, nezbývá soudu než konstatovat, že napadené rozhodnutí je v důsledku výše uvedených skutečností nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí žalovaného výrokem ad III. zrušil pro vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně zrušil i výrok A rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 20.6.2011, č.j. výst. 3476-100/2011, 12-100/2011/OST/ves, e.č. 20061/2001, MULO 667/2011, kterým bylo postupem podle zák. č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, rozhodnuto podle § 79 a 92 stavebního zákona a ust. § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření,

o umístění předmětné stavby, neboť výše zmíněná vada řízení zatěžovala územní řízení již v prvním stupni (§ 78 odst. 1 věty první a § 78 odst. 3 a 4 s.ř.s.). V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 053,- Kč, která se skládá z částky 3 000,- Kč za zaplacený soudní poplatek a 53,- Kč za poštovné.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 27. února 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová